

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

บทบาทของเทคโนโลยีในยุคปัจจุบัน มีความสำคัญในทุกด้าน ซึ่งส่งผลให้การสื่อสารข้อมูลข่าวสารเป็นไปอย่างรวดเร็วแพร่หลาย ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมรวมทั้งระบบการศึกษา การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุและนาโนเทคโนโลยี สร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าว โดยจะต้องมีการบริหารจัดการองค์ความรู้อย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งพัฒนาหรือสร้างองค์ความรู้ และหมายรวมถึงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมมาผสมผสาน เพราะหากองค์กรมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพียงใดก็ตามหากขาดผู้ใช้เทคโนโลยีที่มีคุณภาพ เทคโนโลยีนั้นก็ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่า ดังนั้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์หรือบุคลากรจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งและถือเป็นภารกิจที่สำคัญของทุกองค์กร เพราะบุคคลที่มีความรู้และทักษะด้าน IT (Information Technology) จะช่วยนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้

จากความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีเป็นผลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จำเป็นต้องนำเทคโนโลยีหรือประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการฝึกอบรมให้เกิดประสิทธิผลและเพิ่มผลผลิตโดยเฉพาะการประหยัดเวลาในการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ขึ้นเกิดความชำนาญ นอกจากนี้ยังสามารถนำมาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เข้ารับการฝึกอบรมอีกด้วย เช่น ส่งเสริมการเรียนรู้รายบุคคล กระตุ้นความสนใจเปิดโอกาสให้เรียนหรือค้นพบสิ่งที่อยากรู้ด้วยตนเอง การฝึกอบรมในยุคสารสนเทศต้องการใช้ Information and Communication Technology (ICT) เพื่อการฝึกอบรม เพราะการฝึกอบรมในรูปแบบเดิมไม่สามารถตอบสนองความต้องการของบุคลากรได้ทั้งหมด เนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา สถานที่ เช่นการใช้เวลาในการปฏิบัติงานไม่เอื้ออำนวยต่อการฝึกอบรม หรือสถานที่ไม่เพียงพอต่อผู้สนใจในการอบรม เป็นต้น ทำให้รูปแบบการฝึกอบรมเปลี่ยนแปลงไปโดยให้บุคลากรสามารถเรียนรู้ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตอีกทางเลือกหนึ่งในลักษณะที่เรียกว่า Web Based Training

การฝึกอบรมผ่านเว็บเป็นเทคโนโลยีการฝึกอบรม โดยใช้เว็บเป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูล การสืบค้นข้อมูล การอภิปราย เสนอความคิดเห็นผ่านเว็บที่ได้รับการออกแบบและจัดกระบวนการ

อย่างเป็นระบบมีขั้นตอนเหมือนกับการฝึกอบรมในห้องอบรม โดยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการอบรมกับผู้จัดการอบรมหรือวิทยากรผ่านระบบอินเทอร์เน็ต (ถนอมพร ตันติพิพัฒน์, 2539 อ้างถึงใน สุภาณี เสงศรี, 2546, หน้า 39)

สอดคล้องกับเป้าหมายที่ 6 ของมหาวิทยาลัยนเรศวรที่ส่งเสริมเพื่อนำไปสู่ความเป็นเลิศทางภาษาต่างประเทศและความทันสมัยในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology) เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาวิชาการและการแข่งขันที่ยั่งยืนในประชาคมโลก (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550, หน้า 26)

ตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยนเรศวรที่จะเป็นแหล่งรวบรวมและเสริมสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคมไทยให้ก้าวไปสู่การพึ่งพาตนเองรวมทั้งการแข่งขันได้แบบยั่งยืนในประชาคมโลก (รายงานประจำปีมหาวิทยาลัยนเรศวร, 2550, หน้า 21) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์นับได้ว่าเป็นหัวใจหลักในการขับเคลื่อนกลไกต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้บรรลุวิสัยทัศน์ การฝึกอบรมจึงเป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาทักษะความชำนาญ ความรู้อันอันจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่จำกัดการศึกษา สถานที่ เพศ และโอกาส และเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต การฝึกอบรมจะช่วยลดปัญหาของการทำงานและป้องกันต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ (นิชรา ทองธรรมชาติ และคณะ, หน้า 12)ซึ่งปัญหาอุปสรรคในด้านการพัฒนาของมหาวิทยาลัย ซึ่งการจัดอบรมในลักษณะ Web Based Training จึงเป็นแนวทางที่น่าสนใจ

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการในการพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. เพื่อพัฒนาเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. เพื่อหาคุณภาพเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้เว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางในการสร้าง และเพื่อพัฒนาการฝึกอบรมโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการฝึกอบรม

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหา
เนื้อหาที่ใช้ศึกษาเป็นเนื้อหาเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอน (LMS) มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนที่ใช้ระบบการสอนผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 62 ท่าน
  - 2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนที่ใช้ระบบการสอนผ่านเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ด้วยระบบการจัดการเรียนรู้ (LMS) มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มสาขาวิชา ดังนี้
    - 2.2.1 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 5 ท่าน
    - 2.2.2 กลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ จำนวน 5 ท่าน
    - 2.2.3 กลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 5 ท่าน
3. ตัวแปรที่ศึกษา
  - 3.1 คุณภาพเว็บฝึกอบรม เรื่อง ระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าสร้างขึ้น
  - 3.2 ความพึงพอใจของผู้ฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เว็บเพื่อการฝึกอบรม (Web-Based Training) หมายถึง เว็บเพื่อการฝึกอบรมเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้เว็บเป็นสื่อในการนำเสนอข้อมูล การสืบค้นข้อมูล และการปฏิบัติการกิจกรรมโดยมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้ารับการฝึกอบรมกับผู้จัดการฝึกอบรมผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

2. สื่ออิเล็กทรอนิกส์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หมายถึง เว็บเพื่อการฝึกอบรมเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอน (LMS)มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่คณะผู้ศึกษาค้นคว้าพัฒนาขึ้น เพื่อใช้ประกอบการฝึกอบรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

3. ระบบการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร หมายถึง ระบบการจัดการเรียนการสอนบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

4. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความพอใจ ความต้องการต่าง ๆ ข้อเสนอแนะสิ่งที่ต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อเว็บบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการวิจัยและกระบวนการฝึกอบรม

สมมติฐานการวิจัย

ผู้อบรมมีความพึงพอใจในเว็บเพื่อการฝึกอบรมเรื่องระบบการจัดการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยนเรศวร ในระดับดี